

SAMHÄLLSUTVECKLINGSKONTOR SAM
VA-chef
Sara Dahlgren

KOMMUNSTYRELSEN
2021-10-21

VA-taxa för Täby kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige beslutar att fastställa *VA-taxa* daterad den 24 september 2021.
2. Kommunfullmäktige beslutar att fastställd *VA-taxa* ska gälla från den 1 januari 2022.

Sammanfattning

VA-verksamhetens intäkter ska täcka kostnaderna och består av bruksavgifter och periodiserade anläggningsavgifter.

Resultatfonden (tidigare års ackumulerade resultat) prognostiseras att inklusive 2021 års prognostiserade resultat på 2,0 mnkr att uppgå till 10,5 mnkr. I budgeten för år 2022 har det budgeterats för att fonden ska nyttjas med 3,1 mnkr, vilket skulle göra att resultatfonden vid slutet av år 2022 prognostiseras att uppgå till 7,4 mnkr.

I förslag till VA-taxa föreslås ingen förändring av avgifterna jämfört med år 2021.

Stadsbyggnadsnämnden behandlar ärendet vid sitt sammanträde den 19 oktober 2021.

Ärendet

VA-huvudmannens rättigheter och skyldigheter är till huvuddelen reglerat i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Avgifterna får bestämmas som anläggningsavgifter (engångsavgifter) och bruksavgifter (periodiska avgifter). Avgifterna får inte överskrida det som behövs för att ordna och driva den allmänna VA-anläggningen.

Tillfälliga överskott i VA-verksamheten under något eller några år kan förenas med självkostnadsprincipen, om de sett över en längre period uppvägs av andra års underskott. Över- och underskott bör i princip jämnas ut inom tre år genom en taxejustering.

Branschorganisationen Svenskt Vatten kom i juni 2021 ut med ett nytt normalförslag för konstruktion av VA-taxor. Förslaget är framtagen inom ramen för gällande lagstiftning och det utrymme som ges i lagen om allmänna vattentjänster. Med anledning av detta pågår en större översyn av Täby kommuns VA-taxa, både avseende konstruktion och avgiftsnivå. Utredningen beräknas vara genomförd under år 2022 och ligga till grund för framtagande av VA-taxa för år 2023 och framåt.

Bruksavgifter

Ingen förändring av bruksavgifterna jämfört med år 2021 föreslås. Resultatfonden (tidigare års ackumulerade resultat) prognostiseras att inklusive 2021 års prognostiserade resultat på 2,0 mnkr att uppgå till 10,5 mnkr. För år 2022 planeras att fonden ska nyttjas med 3,1 mnkr, vilket skulle göra att resultatfonden vid slutet av 2022 prognostiseras att uppgå till 7,4 mnkr.

Anläggningsavgifter

Ingen ändring av anläggningsavgifter eller övriga avgifter jämfört med år 2021 föreslås.

I bilaga *VA-taxa 210924* redogörs för samtliga avgifter inom VA-verksamheten.

Taxejämförelse, statistik för år 2021

Svenskt Vatten undersöker VA-taxorna i Sverige årligen och sammanställer statistiken i en rapport. Jämförelse mellan VA-organisationernas taxor möjliggörs genom att använda två s.k typhus, där typhus A motsvarar en genomsnittlig villa med förbrukning för en familj, medan typhus B motsvarar ett flerfamiljshus med 15 lägenheter.

Taxestatistiken för år 2021 anger en genomsnittlig höjning av bruksavgifterna i Sverige om 5,1 % (typhus A) samt 4,6 % (typhus B) jämfört med år 2020. I Täby kommun höjdes brukningstaxan med 2 % jämfört med år 2020. Täbys jämförelsevis låga bruksavgifter kan till stor del förklaras av korta ledningslängder per betalande abonnent och stordriftsfördelar inom vattenproduktion och avloppsrening.

För anläggningsavgifterna anger taxestatistiken för år 2021 en genomsnittlig höjning i Sverige om 4,3 % (typhus A) samt 3,9 % (typhus B) jämfört med år 2020. Spridningen mellan den billigaste och dyraste avgiften i landet är stor, över 700 %, och beror inte främst på skillnader i kostnader för utbyggnad och anslutning, utan snarare på hur stor andel av denna kostnad som kommunen väljer att täcka genom anläggningsavgiften. Täby kommuns anläggningsavgifter var oförändrade jämfört med år 2020. I Täby eftersträvas kostnadstäckning genom anläggningsavgift vid utbyggnad av ledningsnätet i nya områden.

	Typhus A (Täby)	Typhus A (Medel)	Typhus B (Täby)	Typhus B (Medel)
Bruksavgifter (kr/år)	4 729	8 223	49 964	76 732
Anläggningsavgifter (kr)	154 150	155 900	838 400	499 331

**Samtliga siffror är inklusive moms hämtade från Svenskt Vattens statistik och avser 2021*

Taxans utveckling

VA-verksamheten står inför stora investeringar. Med ett ledningsnät som på många håll börjar nå sin tekniska livslängd är behovet av reinvesteringar stort framöver. Utbyggnaden av nya områden kräver dessutom att kapacitetsbehovet inom det befintliga ledningsnätet utökas. Även Käppalaförbundet och Norrvatten står inför stora investeringar då deras anläggningar behöver moderniseras samt

byggas ut för att möta den befolkningstillväxt som medlemskommunerna står inför.

Dessa investeringar kommer leda till höjda brukningsavgifter framöver. För att säkerställa en jämn ökning av taxan görs en treårsprognos av brukningsavgifterna utifrån nuvarande taxekonstruktion och med de värden som är kända idag. I dessa beräkningar har det antagits att räntesatsen förblir oförändrad, dvs 0,5%.

Resultaträkning (tkr)	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Ökning av brukningstaxa	2%		0%	3,5%	3,5%
Utgående VA-fond (tkr)	8,5	10,5	7,4	3,4	-0,3

För de närmaste åren planeras det för att VA-fonden ska nyttjas. Med en prognostiserad VA-fond på 10,5 mnkr är bedömningen att ingen ökning av brukningstaxan är nödvändig för år 2022. För år 2023 och 2024 planeras det för 3,5% ökning per år.

Ett lågt ränteläge är fortsatt gynnsamt för VA-taxan. Vid en ränteökning kommer kapitalkostnaderna öka både för den egna verksamheten samt för Norrvatten och Käppalaförbundet, vilket i förlängningen kommer medföra högre VA-avgifter för abonnenterna.

Katarina Kämpe
Kommundirektör

Jenny Gibson
Samhällsutvecklingschef

Bilagor

1. VA-taxa 210924
2. Tjänsteutlåtande från stadsbyggnadsnämnden
3. Protokollsutdrag från stadsbyggnadsnämnden den 19 oktober 2021

Expedieras

Sara Dahlgren, VA-enheten